

III. Vom Ur-Idg. zu den Einzelsprachen (Kurzfassungen)

(11)

A. Indo-Iranisch⁵⁴

Vokale:

idg.	indoiran.	ind.	iran.		Bsp. Nr. (ind. / iran. (avest.))
			Av.	AP ⁵⁵	
<i>a, e</i>	<i>a</i>				Nr. 3, 5-8 usw.
<i>o</i>	<i>a</i> , in offener Silbe <i>ā</i> (BRUGMANN)				1sg. <i>b^harāmi</i> (vs. 3sg. <i>b^harati</i>)
<i>ā, ē, ō</i>	<i>ā</i>				Nr. 2, 29
<i>i</i>	<i>i</i>		<i>i, ī</i>	<i>i</i>	Nr. 3, 16
<i>ī</i>	<i>ī</i>			<i>ī</i>	Nr. 20
<i>u</i>	<i>u</i>		<i>u, ū</i>	<i>u</i>	Nr. 10, 25
<i>ū</i>	<i>ū</i>			<i>ū</i>	Nr. 11, 28
E <i>i</i>	<i>ai</i>	<i>e</i>	<i>aē, ōi</i>	<i>ai</i>	Nr. 9
E <i>u</i>	<i>au</i>	<i>o</i>	<i>ao</i>	<i>au</i>	<i>soma-</i> / <i>haoma-</i>
Ē <i>i</i>	<i>āi</i>	<i>ai, -ā#</i>	<i>āi</i>		
Ē <i>u</i>	<i>āu</i>	<i>au, -ā#</i>	<i>āu</i>		
<i>r̥, l̥</i>		<i>r̥ ir/_V</i>	<i>ər(ə)</i>	<i>r̥</i>	Nr. 24, <i>pr̥cc^hati</i> / <i>pər̥saⁱti</i>
<i>r̥H, l̥H</i>		<i>ir, ur /_V īr, ūr /_C</i>	<i>ar</i>		Nr. 32
<i>n̥</i>		<i>a</i> <i>an/_{i̇, u̇, m, (H)V}</i>			α privativum: <i>a-</i>
<i>m̥</i>		<i>a</i> <i>am/_{i̇, HV}</i> <i>an/_u̇</i>			Nr. 8
<i>-o/es</i>	<i>-as</i>	<i>-aḥ</i> usw.	<i>-ō</i>	<i>-a</i>	

Laryngale:

- CHC > CH_hC > ind. CiC (*pitár-*), in Letztsilben CīC (*abravīt*); iran. in Mittelsilben CC (*mraoⁱti*)
 Kh₂ > ind. K^h, iran. F (z.B. *rat^ha-* / *raṭa-* "Wagen", *sak^hi-* / *haxai-* "Freund")
 CHV > CV (Silbe davor kann schwer sein, d.h. H bildet Position)
 #HCV > CV (wenn Hinterglied, kann -V des Vorderglieds lang sein)
 NHV > aN
 N̥HC > āC (z.B. ind. *jāta-* / ir. *zāta-* "geboren")
 V̄HC > V̄C
 VH# > V̄; V in absolutem Auslaut (Vers-, Satzende) (KUIPER)

54 FORTSON 10.5-16, 10.29-39, 11.2-8, 11.15-21, 11.30-31

55 Av. = Avestisch; AP = Altpersisch

EHE > Ē, z.T. zweisilbig gemessen
 EHU > EU > ai, au (ind. > e, o), z.T. zweisilbig gemessen
 UHE > UE > UUE, später oft UE

Konsonanten:

idg.	indo-iran.	ind.	iran.		Bsp. Nr. (ind. / iran. (avest.))
			Av.	AP	
D ^h T usw. (s. S. 12) > DD ^h (BARTHOLOMAE)			DD		budd ^h á- < *b ^h ud ^h -to-
D ^h ...D ^h > D...D ^h (GRASSMANN)			D...D		duhitár-, budd ^h á- ⁵⁶
KC			FC		pra ^o / fra ^o
p, b, b ^h		p, b, b ^h /h	p, b		1, 3, 5
t, d, d ^h		t, d, d ^h /h	t, d		1, 8, 11
tt > t ^s t		tt	st		vittá- / vista-
k ^(u) , g ^(u) , g ^{(u)h}	k, g, g ^h		k, g		21, 25, 26
/ _ē, ī, i, ei, b	č, j, j ^h	c, j, h ⁵⁷	č, j		16, 17, 20
k̄, ḡ, ḡ ^h	č̄, j̄, j̄ ^h	ś, j, h	s, z	θ, d	8, 12, 13; hásta- / av. zasta-, dasta- "Hand"
s	s	s	h	h (hu-> u)	4, 6, 17
/r, r̄, ū, u, ī, i, Gutturale_ (Ruki-Regel)	š	ś (ś+t > śt)	sC š		3 23, 28
Vz /r, r̄, ū, u, ī, i, Gutturale_	Vž	Ṽ ⁵⁸	Vž		27
r, l		r, l	r		2, 10, 18
n		n, ñ, ñ̄, ṇ	n		7, 13, 30
m			m		11, 27, 28
i		y	y-, -ii-	y (Ciy)	6, 25, 31
u		v	v-, -uu-	v (Cuv)	15, 20, 24
śk̄		cc ^h	s		gácc ^h ati / jasd̄ti
k̄, ḡ + s	śs, śs	kś	ś		vaś → 2sg. vak̄ṣi / vaṣi
ḡ ^h + s	j̄ ^h z̄ ^h	kś	ž		vah → avāk̄ṣam
kt	čt	śt	št		aṣtau / aṣta "acht"
gd	jd	Ṽd	žd		
ḡ ^h d ^h	j̄ ^h z̄ ^h	Ṽd ^h	žd		vah → ūl ^h a ⁵⁹

56 vs. z.B. Aor. ab^hutsi; gr. eput^hómēn, böot. p^hut^h-; got. ana-biudan

57 Ind. j^h entsteht erst mittelind. aus d^hy und (dialekt.) kś (Oskar VON HINÜBER 1986: *Das ältere Mittelindisch im Überblick*, §§ 236, 247, Wolfgang DRESSLER 1969: "Altindisch /jh/", *Die Sprache* 15, S. 168-170).

58 Ein folgender Dental wird retroflex: *Vž + t, d^h > Ṽt, d^h.

59 l^(h) (retroflexes l): Variante von d^(h)